

la caiguda bascoide de la -N- entre vocals (*E.T.C.* 1, 124-125).

Pinell de Solsonès, municipi del Solsonès, al límit amb l'Alt Urgell, la Noguera i la Segarra.

PRON. MOD.: *pinéj*, oït a Torà i a Cardona per 5 Casacuberta (c. 1920).

DOC. ANT.: 936: *Pinel*; 1010: *Pinello*; 1031: *castri Pinelli*; 1036: *Pinelo*; 1079: *Pinel* (*Arx. Solsonà*); 115: *Piuel* (Kehr., *Papsturk.*, 329); 1153: *Pinello* (*MarcaH.* 430); 1280: *Pinel* (CCandi, *Mis. Hist. Cat.* II, 115); 10 1359: *Pinell* (*CoDoACA* XII, 91). Prové del col·lectiu diminutiu PINETULUM (cf. *Llorell / Lloret, Espinabell / Espinabell* etc.).

El Pinell de Brai (o *del Broi*), municipi de la Terra Alta, drenat al S. pel Barranc de Canaleta.

PRON. MOD.: *lo pinéj*, oït a Gandesa per Casacuberta (c. 1920).

DOC. ANT.: 1157: *Pinello* (Simonet, s. v.); 1335: *lo Pinell* (*Ll. Priv. Ulldecona*, 139); 1346: *del Pinell* (*BABL* XI, 366); 1359: *Pinell* (*CoDoACA*, XII, 45). 20

Pinell, antiga quadra del municipi de Juneda. *El Pla de Pinell*, barri, a Castell d'Aro. (XLIV, 171.7).

Pinet, municipi de la Vall d'Albaida, en el vessant Nord de la Serra d'Assafor. Prové de PINETUM, 'pineda' i no pas del diminutiu 'pi petit'. És un indret on hi ha molt de bosc, en gran part de pi. Tenia 15 cases de moriscos a fi S. XVI (temps del «Beato») (SSiv. 344) i oscil·la entre 10 i 24 en els censos de 1527 a 1609 (Lapeyre, Reglà). *Salines de Pinet*, en el municipi de Santa Pola. Allí hi ha també la *torre de Pinet* (Mateu, *País Val.*, 55). *El Pinet i Cova del ~*, a Xàbia (XXXIII, 82.5). *Pinet*, partida i tossal, a Tales (XXIX, 182.6; 182.9). Sengles partides *lo Pinet*, a Rosell (XXVII, 114.18) i al Boixar (XXVII, 139.25).

Pinedo, poble i parròquia agr. al municipi de València (Giner, 1953; Mateu, *País Val.*, 105), prolongament mossàrab del ll. PINĒTUM 'pineda'; detalls sobre el seu terme en SSiv. 343. No en tenim notícies històriques segures (tampoc figura en els censos del S. XVI). Però hi ha base per plantejar si és el que 40 figura com *Rabal Pinar* del terme de València en el *Rept.* (Bof. 217) on donà terres Jaume I, a les poques setmanes de la presa de la ciutat.

Duplicats de *Pineda* amb -t- mossàrab: *Pinèta*, partida, a Xixona (Giner, 1935). *Camp d'En Pineta*, partida, 45 a Sineu (XI, 98.25).

El Pinetell de Monblanc, o *de Rojals*, llogaret del municipi de Montblanc.

DOC. ANT.: 1181: *Pinatell* (*Cart. Poblet*, 56); 1187: *Signum B. de Spinatel* (*ibidem*, 43) i el mateix personatge apareix documentat com a *B. de Pinatel* l'any 1198 (*ibidem*, 43). És molt dubtós que vingui de *Pi*, més aviat descendent diminutiu de *pinnetum* 'penyalar' (d'on vénen *Penedes* i *Penedès*) amb *i* i -t- mossàrabs.

Pinyeso, partida del terme de Betesa (XIX, 98). Pro-

bablement és una forma equivalent de *pinell* en fonètica local pre-catalana (cf. *E.T.C.*, I, 136*u*).

El Mas de Pinyés, a Llaguarres (XLIX, 12). Sens dubte de *Piniés*, amb diftongació pre-catalana però és dubtós si conté sufix -ARIOS o el pre-romà -ÈSSE, ço induria a sospitar que també l'arrel sigui pre-romana.

COMPOSTOS:

Pinalto, veral del terme d'Irgo (XIII, 189).

Sant Vicenç de Pinsent, monestir benedictí medieval, situat a la dreita del Segre, en el terme d'Estamariu. Es troba documentat *Pino Santo* l'any 967 (Ponsich, *Top.*, 151). Compost de PINUS SANCTUS, nom pagà sobre el qual veg. la nota de Ponsich.

Pla de Pinar-roig, a Ballester (XXVII, 126.1).

Pina(r)plà, veral, en el terme de Roquetes, als Ports de Beseit, entre la Font del Teix i el Tossal del Rei (Coromines, 1934).

Per a *Pina*, poblat agre. a Albaida i els diversos *Pinells* valencians, que no vénen de *pi* ni PINUS, veg. vol. I, 232. J.F.C.

PI - o PE -

Noms formats amb la forma abreujada del NP. *Pere*-. Ací en donarem només una anticipació amb els més importants d'aquests compostos que, alhora, hagin passat a ser noms de lloc.

PICORNELL > *Pere Cornell*. En lloc del compost amb *Cornell*, a Manacor, al mateix *Pere* se li donà el nom diminutiu *Perretó*, i un lloc d'aquesta vila és conegut amb els dos noms indistintament; *Mas Picornell*, ja a. 1301, en el te. de St. Hilari Sacalm (CCandi, *Monogr. St. Hilari*, p. 164). Son *Picornell* i Pou de Son *Picornell*, te. Montuiri (XI, 122.21, 124.24, Masc. 27E11, i ja en el mapa Despuig), Placeta de *Picornell*, a Ondara (XXXIII, 102.1).

PIGEM < *Pere Guillem*. *Gem* ha funcionat com a variant local, contracta, de *Guillem*: passant per una pron. vg. -dial. *gjem*, que, en altres llocs, es contragué (altrament) en *Guim*: *St. Guim* poble de Segarra (cf. *Guialmons / Guiumons, Guimons*, altre poble). En aquesta variant, hi ha palatalització de *gj* (com en *La Geltrú* < *Guisaltrú, Gitarriu* etc.). A la Barcelona vella hi havia hagut un *Pou de Sant Gem*, famós per la puresa i virtuts de la seva aigua (cantades per Pitarra, crec, en una poesia popular, molt repetida); i en certes localitats del Maresme —Mataró, Alella— hi havia devoció a *Sant Gem* (Maldà, *Calaix de Sastre*). El cogn. *Pigem* és de Camprodon, Empordà etc. *Can pižém* veïnat del Gironès entre Camós, Sta. Llogaia i Canet d'Adri: XLIV, 155, 160, 116). En forma més conservadora: *Piguillem*, mas del te. de La Vola (oït «*a pigijém*») (XXXIII, 22, exc. 180); en var. amb *Pe*-. «*Antoni de Peguillem*» a. 1518